ചിറമ്മൽ ... വെങ്കിടകൃഷ്ണൻ. D. 784

ചാത്തുവർ വാസുദേവൻ

നമ്പൂതിരിപ്പാട്

1. കവിതിലകൻ കുണ്ടൂർ നാരായണമേനോൻ ബി. എ.,
2. വൈദ്യൻ പി. കെ. നാരായണൻ നമ്പീശൻ,
3. ഒടുവിൽ കുഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻ ബി. എ.

എന്നീ മൂന്നുകവികൾകൂടി ഉണ്ടാക്കിയതു്.

പ്രസാധകൻ

പി. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ

[വില നാലണ]

ലക്ഷ്മീസഹായം പ്രസ്സ്
കോട്ടക്കൽ
1928

അവതാരിക

ലോകത്തിൽ "ആഭിജാത്യ"ത്തിന്നു പ്രത്യക്ഷലക്ഷ്യമായി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാവുന്ന ഒരു ജനവിഭാഗം നമ്പൂതിരിസമുദായം മാത്രമാണ്.

"അഭയം സത്വസംശുദ്ധിർജ്ഞാനയോഗവ്യവസ്ഥിതിഃ
ദാനം ദമശ്ച യജ്ഞശ്ച സ്വാദ്ധ്യായസ്തപആർജ്ജവം.
അഹിംസാ സത്യമക്രോധസ്ത്യാഗഃ ശാന്തിരപൈശുനം
ദയാ ഭൂതേഷ്വലോലുപ്ത്വം മാർദ്ദവം ഹ്രീരചാപലം.
തേജഃ ക്ഷമാ ധൃതിഃ ശൗചമദ്രോഹോ നാതിമാനിതാ
ഭവന്തി സംപദം ദൈവീമഭിജാതസ്യ ______"

എന്നു ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാൻ അർജ്ജുനന്നുപദേശിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള "അഭിജാത"ന്മാരെ സാമാന്യേന കാണണമെങ്കിൽ കേരളബ്രാഹ്മണസമുദായത്തെത്തന്നെ നോക്കണം. ഇത്രയും സത്വസംശുദ്ധി തികഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു വർഗ്ഗം വേറെയില്ല. നൈർമ്മല്യംകൊണ്ടു സ്ഫടികംപോലെ പ്രകാശിക്കുന്നതും, ശമപ്രധാനവുമായ ശുദ്ധസത്വഗുണമാണ് അവരിൽ വിളയാടുന്നത്. അവരുടെ ആഹാരസാധനങ്ങൾ "ആയുസ്സത്വബലാരോഗ്യസുഖപ്രീതിവിവർദ്ധനങ്ങളും, രസ്യങ്ങളും, സ്നിഗ്ദ്ധങ്ങളും, സ്ഥിരങ്ങളും, ഹൃദ്യങ്ങളു"മായിരിക്കുന്നതാണ് ഇത്രയും സത്വശുദ്ധി കാണുവാനുള്ള കാരണം. അവരുടെ ഈശ്വരാരാധനാക്രമങ്ങളും ഈ സാത്വികഗുണത്തിന്നനുസരിച്ചവയാകുന്നു. ഇത്രമാത്രം വി

ശിഷ്ടത മററ ദേശങ്ങളിലുള്ള ബ്രാഹ്മണരുടെ ഇടയിൽപ്പോലും കാണാത്തതുകൊണ്ടാണല്ലോ സമസ്തശാസ്ത്രപാരംഗതനായ ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികൾ "സർവ്വോൽകൃഷ്ടാ ജഗതി വിദിതാഃ കേരളേഷു ദ്വിജേന്ദ്രാഃ" എന്നു മുക്തകണ്ഠം ഘോഷിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ ഇത്രയും പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു നമ്പൂതിരിമാരെല്ലാവരും ഒരുപോലെ സത്വശുദ്ധിയുള്ളവരാണെന്നോ, അവരുടെ പൂർവ്വസ്ഥിതിക്ക് ഇന്നും ഒരു മാററവും വന്നിട്ടില്ലെന്നോ, മററ സമുദായത്തിലുള്ളവർക്കാർക്കും താദൃശമായ സത്വപരിശുദ്ധതയും ശ്രേഷ്ഠതയുമില്ലെന്നോ എനിക്കഭിപ്രായമുള്ളതായി മാന്യവായനക്കാരാരും ധരിക്കുകയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. നമ്പൂതിരിമാർക്കു കേരളത്തിൽ സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠ കിട്ടിയശേഷം കുറേ അടുത്തകാലംവരെ അവരുടെ സ്ഥിതി മേൽപ്രസ്താവിച്ചപ്രകാരംതന്നെയായിരുന്നു എന്നു വർഗ്ഗവിദ്വേഷമോ പക്ഷപാതമോ കൂടാതെ സൂക്ഷ്മപരിശോധന ചെയ്യുന്ന ചരിത്രജ്ഞന്മാർ സമ്മതിക്കാതിരിക്കയില്ല.

പ്രസ്തുതപുസ്തകത്തിലാകട്ടെ നമ്പൂതിരിമാരുടെ ആ പ്രശസ്തമായ കാലത്തെ ഒരു സംഭവമാണ് രേഖപ്പെടുത്തീട്ടുള്ളത്. കൊച്ചിസ്സീമയിൽ തൃശ്ശിവപേരൂർ താലൂക്കിൽ പെരുമനത്തിനടുത്തുള്ള ചിറവർമന ഇന്നും മലയാളബ്രാഹ്മണകുടുംബങ്ങളിൽ പലതുകൊണ്ടും പ്രാശസ്ത്യമേറിയതാണല്ലോ. ഈ മഹാബ്രാഹ്മണകുടുംബത്തിന്റെ പൂർവ്വചരിത്രം ശരിയായറിയുവാൻ ഇപ്പോൾ ഒരു നിവൃത്തിയുമില്ലെങ്കിലും, പൂർവ്വകാലത്തും ഈ കുടുംബത്തിനു വലിയ പ്രാമാണ്യവും പ്രാശസ്ത്യവുമുണ്ടായിരുന്നു എന്ന് ഐതിഹ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടും, നഷ്ടശിഷ്ടങ്ങളായ ഇന്നത്തെ ചില നടവടികളെക്കൊണ്ടും സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്. ചിറവർമനയ്ക്കൽ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പഴയ ഗ്രന്ഥവരി നോക്കിയതിലും അഞ്ഞൂറോളം കൊല്ലത്തിനു മുമ്പ് അവിടുത്തെ സ്ഥിതി ഇന്ന

ത്തേതിൽ ഒട്ടും താണതല്ലായിരുന്നു എന്നു കാണുന്നുണ്ടു്. പന്നിയൂർ, ചൊവ്വരം (ശുകപുരം), പെരുവനം ഈ മൂന്നുഗ്രാമങ്ങളിൽ പെരുവനത്തുകാൎക്കു പല അധികാരങ്ങളിലും ചിറവൎമ്മനയ്ക്കലേക്കു 'മുമ്പും കയ്യു'മുണ്ടായിരുന്നതായറിയുന്നു. അത്രയുമല്ല, കേരളചക്രവൎത്തികളായിരുന്ന സാമൂതിരിരാജാക്കന്മാർ, ആദ്യം പന്നിയൂർഗ്രാമക്കാരേയും, അവരുടെ അധഃപതനത്തിന്നുശേഷം ചൊവ്വരത്തുകാരേയും സ്വന്തം കൂറകാരായി സ്വീകരിക്കുകയും, അവൎക്കു പല വിഷയങ്ങളിലും പ്രാമാണ്യവും പ്രാധാന്യവും കൊടുക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, പെരുവനത്തു പെട്ടിരിക്കുന്ന ചിറവൎമ്മനക്കാൎക്കു പ്രത്യേകം ചില അധികാരവും അവകാശങ്ങളും കല്പിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. ഒരു സാമൂതിരി അന്തരിച്ചു പിന്നത്തെ സ്ഥാനിയുടെ അരിയിട്ടുവാഴ്ചകഴിയുന്നതുവരെ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ പ്രതിപുരുഷനായി സകല കാൎയ്യങ്ങളും നടത്തുന്നതും, രേഖകളിൽ ഒപ്പിടുന്നതും ഇന്നും ചിറവൎ നമ്പൂതിരിപ്പാടാണെന്നത്രേ നിശ്ചയം. ഇത്ര വലിയൊരധികാരം എന്നുമുതൽക്കാണിവൎക്കു കിട്ടിയതെന്നറിയാൻ യാതൊരു ലക്ഷ്യവും കാണുന്നില്ല. സാമൂതിരിക്കോവിലത്തുനിന്നു കുറെ വസ്തുവഹകൾ ചിറവൎമ്മനയ്ക്കലേക്കു കൊടുത്തിട്ടുള്ളതിന്നു പുറമേ, അവിടെ നടത്തുന്ന അന്നപ്രാശനം മുതലായ അടിയന്തരങ്ങൾക്കു സാമൂതിരിക്കോവിലകത്തുനിന്നു പണവും മററും അയച്ചതായും നാന്നൂറുകൊല്ലത്തിന്നുമുമ്പുള്ള ഗ്രന്ഥവരികളിൽ കാണുന്നുണ്ടു്. ചിറവൎമ്മനയ്ക്കലേക്കു് ഇങ്ങിനെ ഒരു ബന്ധംകൂടിയുണ്ടായതു, സാമൂതിരി രാജാവു കൊച്ചിരാജ്യത്തു മാപ്രാണംവരെ പിടിച്ചടക്കിയ കൂട്ടത്തിൽ പെരുമനവും മററും ഉൾപ്പെട്ട കാലംമുതല്ക്കോ എന്നും അന്വേഷിക്കേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. ചിറവൎ നമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാരുടെ ദേഹരക്ഷയ്ക്കായി സാമൂതിരിപ്പാടു് എതാനും മുഹമ്മദീയരെ വിട്ടുകൊടുക്കുകയും, അവൎക്കു കുടിപാൎക്കാനിടവും, ചില അവകാശങ്ങളും മനയ്ക്കൽ

നിന്നു് കല്പിക്കുകയും, അവരുടെ ഒരു സംഘം ഇന്നും അവിടെ താമസിച്ചു വരികയും ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. ഇവിടെ പ്രകൃതം ആവക പൂർവ്വചരിത്രമല്ലായ്കയാൽ ആ ഭാഗം ഇനിയും വിസ്തരിക്കുന്നില്ല.

ചിററൂർമനയ്ക്കൽ മഹർഷിതുല്യന്മാരായ പല മഹാവിശിഷ്ടന്മാരും മുൻകാലങ്ങളിലുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. അവരിൽ ചിലർ യോഗിയാതിരിമാരായിട്ടുമുണ്ടത്രെ. അങ്ങിനെയുള്ള ഒരു യോഗിയാതിരിപ്പാട്ടിലെ ഒരു ചിത്രം ഇന്നും ചിററൂർമനയ്ക്കൽ സൂക്ഷിച്ചുകാണുന്നുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലം ഒരു നൂററാണ്ടിനപ്പുറമത്രേ. ആ കൂട്ടത്തിൽ,

"ഉദാസീനവദാസീനോ ഗുണൈര്യോ ന വിചാല്യതേ
ഗുണാ വർത്തന്ത ഇത്യേവ യോഽവതിഷ്ഠതി നേംഗതേ;
സമദുഃഖസുഖഃ സ്വസ്ഥഃ സമലോഷ്ടാശ്മകാഞ്ചനഃ
തുല്യപ്രിയാപ്രിയോ ധീരസ്തുല്യനിന്ദാത്മസംസ്തുതിഃ;
മാനാപമാനയോസ്തുല്യസ്തുല്യോ മിത്രാരിപക്ഷയോഃ
സർവ്വാരംഭപരിത്യാഗീ 'ഗുണാതീതഃ' സ ഉച്യതേ".

എന്നീ ഗീതാവിവരണത്തിന്നനുസരിച്ചു 'ഗുണാതീത'നായ ഒരു മഹാന്റെ 'ത്യാഗ'ബുദ്ധിയാണു് ഈ പുസ്തകത്തിലെ കഥാവസ്തു. 'താഃഥിത' എന്നു പറയപ്പെടുന്ന കിരാതീവേഷത്തിലുള്ള ഭഗവതിയാണു് പണ്ടും ഇന്നും ചിററൂർമനയ്ക്കലെ പരദേവത. ആ ഭഗവതി നമ്മുടെ കഥാപുരുഷനു പ്രത്യക്ഷമൂർത്തിയായിരുന്നു. ദിവസേന പുലർച്ചെ എഴരനാഴികയ്ക്കു കുളികഴിച്ചു ഭഗവതിയെ പൂജിക്കുക പതിവുണ്ടായിരുന്ന ആ മഹാന്റെ യുവതിയായ ധർമ്മപത്നിക്കു് ഭർത്താവിനെപ്പോലെതന്നെ സത്വശുദ്ധി ചരായ്കയാൽ, ആദ്ദേഹം അന്നേരത്തെ തന്നെ വിട്ടുപോകുന്നതിൽ അവൾക്കു് എന്തോ ദുശ്ശങ്ക ജനിക്കുകയും, അതറിയാൻവേണ്ടി ഭർത്താവു ഭഗവതി

Chittur Mana. Champ.

യെ ധ്യാനിച്ചു കണ്ണടച്ചിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് ഉപായത്തിൽ ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ അവിടെ ഒരു വേടത്തിയെ കണ്ടെത്തുകയും, അതു ദാസിയോടു പറഞ്ഞ് അവൾമുഖാന്തരം നമ്മുടെ കഥാപുരുഷന്നു 'ദോഷശങ്ക'യുണ്ടെന്നുള്ള വ്യഥാപവാദം പരക്കുകയും ചെയ്തു. സ്വജനങ്ങളായ നമ്പൂതിരിമാർ യോഗംകൂടി ഈ ജനസംസാരം അന്നത്തെ കൊച്ചിമഹാരാജാവിനെ അറിയിക്കുകയാൽ രാജാവു നമ്പൂതിരിപ്പാടിനെ വരുത്തി സ്വജനങ്ങൾ പറഞ്ഞ സംഗതി ഒരുവിധം അദ്ദേഹത്തെ ധരിപ്പിക്കുകയും, അപ്പോൾ പരബോദ്ധ്യത്തിന്നും സ്വജനതൃപ്തിക്കും വേണ്ടി താനഗ്നിപ്രവേശം ചെയ്യാനുറച്ചതായി രാജാവിനോടു പറകയും, അതുപ്രകാരംതന്നെ സ്ഥിരനിശ്ചയനായ അദ്ദേഹം തീയ്യിൽ ചാടുവാൻ ഭാവിച്ചപ്പോഴയ്ക്കും രാമേശ്വരത്തുനിന്നു തല്ക്കാലം മടങ്ങിയെത്തിയ മഴമംഗലത്തു നമ്പൂതിരി ഓടിവന്നു പിടിച്ചുമാറ്റുകയും, അവിടെയുള്ളവർക്കെല്ലാം പരമാർത്ഥസ്ഥിതി ദൃഷ്ടാന്തപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഇത്രയുമാണിതിലെ കഥാഭാഗം.

പ്രസ്തുതകൃതി കേരളത്തിലെ കേളികേട്ട മൂന്നു കവികൾകൂടിയാണ് എഴുതീട്ടുള്ളത്. അതിൽ ആദ്യത്തെ രണ്ടുസർഗ്ഗം കവിതിലകൻ കുണ്ടൂർ നാരായണമേനോൻ (ബി. ഏ) അവർകളുടെ വകയാണ്. കഥാനായകനായ ചിറ്റൂർ വാസുദേവൻനമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെ അനിതരസാധാരണമായ മഹത്വംമുതൽക്ക് അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി കേൾക്കാനിടവന്ന ദോഷാരോപം യോഗക്കാർ കൊച്ചിരാജാവിനെ അറിയിച്ചതുവരെയുള്ള കഥാംശം ഇതിലുൾപ്പെടുന്നു. അടുത്ത രണ്ടുസർഗ്ഗം എഴുതീട്ടുള്ളതു സരസകവി പി. കെ. നാരായണനമ്പീശനവർകളാകുന്നു. തനിക്കുള്ള അപവാദം പരിഹരിപ്പാൻ അഗ്നിപ്രവേശത്തിന്നു തന്നെ അനുവദിക്കണമെന്നുള്ളതിലേയ്ക്ക് കഥാനായകൻ ഒരു പൂർവ്വകഥകൂടികാണിച്ചു സ്വപ്രതിജ്ഞയെ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലറിയിക്കു

ന്നഭാഗമാണ് ഇതിലടങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. ഒട്ടുവിൽ രണ്ടു സൎഗ്ഗം, പരേതനായ ഒട്ടുവിൽ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനോൻ (ബി. എ.) അവർകളുടെ കൃതിയാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ആറുസൎഗ്ഗമുള്ള ഈ കൃതിയിലെ ഓരോ ഭാഗവും അവസ്ഥാനുസരണം നന്നായിട്ടുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ലാതെ വിശേഷിച്ചൊന്നും പറയണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും ഒന്നു പറയാതിരിപ്പാനും മനസ്സുവരുന്നില്ല. ഒന്നാംസൎഗ്ഗത്തിലെ 20മുതൽ ആ സൎഗ്ഗമവസാനിക്കുന്ന 50-ാം പദ്യംകൂടി കഥാനായകൻ തന്റെ ധൎമ്മപത്നിക്കു ചെയ്യുന്ന ഉപദേശംയുവജനങ്ങൾ, പ്രത്യേകിച്ചും ഇന്നത്തെനമ്പൂതിരിയുവജനങ്ങൾ, സശ്രദ്ധം വായിച്ചുപഠിക്കേണ്ടതാണ്. അതുപോലെ നാലാംസൎഗ്ഗത്തിൽ, പണ്ടൊരു മഹാരാജാവു നായാട്ടിന്നുശേഷം ഒരു മലച്ചിയെക്കണ്ടു മലച്ചുപോയഭാഗം നമ്പീശനവർകൾ വൎണ്ണിച്ചതും മററും വളരെ വിശേഷമായിട്ടുണ്ട്. ഒട്ടുവിന്റെ ഭാഗം പറയാൻമില്ലല്ലോ. അതാതു സന്ദൎഭങ്ങളുടെ ഓരോ ചിത്രം വായനക്കാൎക്കു വരച്ചു കാണിച്ചുകൊടുപ്പാനും, ആവക ഘട്ടങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തൎക്കുമുണ്ടാകുന്ന മനോവികാരങ്ങളെ അവൎക്കനുഭവപ്പെടുത്തുവാനും ഒട്ടുവിനുള്ള സാമൎത്ഥ്യം ഇതിൽ പൂൎണ്ണമായി പ്രകാശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇങ്ങിനെ കേരളത്തിലെ മൂന്നു മഹാകവികളുടെ കവിതാവൈഭവത്തിന്നും, നമ്മുടെ യഥാൎത്ഥമഹാന്മാരിൽ അഗ്രഗണ്യനായ ഒരു മഹാത്മാവിന്റെ ശാശ്വതകീൎത്തിക്കുംലക്ഷ്യമായിത്തീൎന്ന ഈ കൃതി ഇപ്പോൾ ഇങ്ങിനെ ഒരു പുസ്തകരൂപേണ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാനിടവന്നതിൽ എനിക്കു വളരെ കൃതാൎത്ഥതയുണ്ട്. യഥാൎത്ഥമായ മഹത്വം അറിഞ്ഞഭിനന്ദിക്കുന്നതിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധയുള്ള മലയാളികൾ ഇതു സസന്തോഷം സ്വീകരിക്കുമെന്നാണെന്റെ വിശ്വാസം.

കോട്ടക്കൽ
1103 കൎക്കടകം 30-ാംനു. } പി. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ.

Chittur Mana.
Cherp.

ചിററൂർ വാസുദേവൻ

നമ്പൂതിരിപ്പാട്

(ഒന്നാം സർഗ്ഗം)

പെരുമനമിതി പാരിൽപ്പേർപുകഴ്ന്നോരു ദിക്കിൽ-
പ്പുരുമഹിമ പുലർന്നീടുന്ന 'ചിററൂർ' മനയ്ക്കൽ
ഒരുമയൊടറിവാർന്നോരൊക്കെ വാഴ്ത്തുംപടിയ്ക്കു-
ള്ളൊരു മതിഗുണമോലും വിപ്രനുണ്ടായിരുന്നു. 1

അവനിയിൽ വിളികൊണ്ടാ 'വാസുദേവാ'ഖ്യചേർന്നു-
ള്ളവനിലധികമോരോ സൽഗ്ഗുണം കാൺകയാലേ
അവനനിപുണനായിക്കൊച്ചിനാടന്നു കാത്തോ-
രവനിപനുമുയർന്നു പ്രീതിയാബ്ഭൂസുരങ്കൽ. 2

പലരുമുലകിൽ മാരപ്പോരിൽ മെയ്‌വാടി നീലോ-
ല്പലരുചിരദലാലോലാക്ഷിമാരൊത്തുറങ്ങേ
പ്പലരുമതിനു പത്തുള്ളപ്പൊഴാബ്ഭക്തി പാരം
പ്പലരുമൊരു കരൾത്താരൊരാത്ത വിപ്രൻ കളിക്കും. 3

സുജനനിവഹമെന്നും ചൂടുമുത്തംസമത്താം
ദ്വിജനത തെളിവേറിദ്ദേവതാരാധനത്താൽ
വിജനഭുവി കഴിക്കും രാവു, പിന്നീടു ചെയ്യും
നിജനിലയമണഞ്ഞിട്ടാത്ത ഗാർഹസ്ഥ്യകൃത്യം; 4

പകലവമണ്ണയാത്രാഗ്ഗേഹകൃത്യം നടത്തി-
പ്പകലവനിസ്സുരേന്ദ്രൻ വേദശാസ്ത്രങ്ങൾ നോക്കും,
പകലവനുദധിയ്യങ്ങെത്തിയാൽ മായതൻ പ-
ന്ധകലുഷതിന്ന വീണ്ടും ദേവിയെസ്സേവചെയ്യും. 5

മറയുടെ മുരടാകും ദേവിതൻ പാദമേത്തും
മറയുവതിനയസ്സ്വാത്മാക്കളെന്നിങ്കലാക്കി
മറയവരണിമുത്താമാമഹാനംരണന്മാർ-
മുറയൊരണുവുമെങ്ങും തെററിടാതേ നടത്തി. 6

വഴിയുമമിതഭക്ത്യാ വിപ്രവൃന്ദം നടക്കും
വഴിയൊരു ലവലേശം വിട്ടിടാതിപ്രകാരം
വഴിയെ വിലസിയോരാവിശ്രുതൻ ചേട്ട തമ്പി-
യ്യോഴിയയൊരു സുഖക്കേടാക്കുമുണ്ടാക്കിയില്ലാ.

അരുവയരണിമുത്താമദ്വിജസ്ത്രീക്കു മാര-
പ്പൊരുവിരുതിലനല്പപ്രീതി ചെയ്യുള്ള കാലം
ഇരുവതിനു സമീപംതാൻ വയസ്സംഗഭംഗി-
യ്യൊരുവള്ളമെതിരില്ലാത്തനമ്പിയാൾക്കിജ്ജഗത്തിൽ.

ചുരുളുമിരുളൊളിക്കാർക്കുന്തൽ, ചൂതാസ്ത്രനെച്ചു-
ട്ടുരുളുമവനമുൾത്താരൊന്നുലക്കും കടാക്ഷം,
ഉരുളുമരസിജപ്പൂമൊട്ടു, കാമാഗമത്തിൻ
പൊരുളുകളിവ ചേർന്നാപ്പൂർണ്ണചന്ദ്രാസ്യ മിന്നീ. 9

ചൊടിയുടനലർബാണന്നേകുമാമ്പ്ലാപ്പക്കൂട്ടും
ചൊടിയിണയിലുദിക്കും പുഞ്ചിരിപ്പൂനിലാവും

പിടിയെത്തുനടമുമ്പാം നന്മയും കാണ്കിലുംകൊ-
മ്പിടിയുമിതരനല്ലാർമൌലിമാർക്കില്ല വാദം. 10

നവലലിതവിലാസം നിത്യമേറിത്തിളങ്ങു-
ന്നവളുടെയുളവാറുള്ളോരു ചോരത്തിളപ്പാൽ
അവനിസുരരിൽമുമ്പൻ താൻ കുലുങ്ങീലതെല്ലും
പവനനുടെ കരുത്താൽപ്പർവ്വതേന്ദ്രൻ കണക്കേ.

കളി കുറി തൊഴിലൂണുംപോലെ ഗാർഹസ്ഥ്യകൃത്യ-
ങ്ങളിലിതുമിവനുണ്ടോന്നെന്നതാനോർത്തപോലെ
കിളിമൊഴിയുടെ കൂടെപ്പോയിട്ടിടക്കും മനോജ-
ക്കളിയുമഥ ചുരുക്കിത്താൻ പ്രജാർത്ഥം നടത്തും. 12

ഇടയിലിതുവിധത്തിൽ ക്രീഡചെയ്യേക്കരാത്തീ-
ലിടയുമലർശരൻതൻ മുഷ്ക്കു മയ്യണ്ണിയാളിൽ
കടലനുദിനമുണ്ണാൻ കോപ്പിടും തീയിലൊററ-
ക്കുടമുദകമൊഴിച്ചിട്ടാരു തൃപ്തിപ്പെടുത്തും? 13

വിഷമവിശിഖചീർത്തുപ്രൗഢികൂട്ടുന്ന പൂമെയ്-
സ്സുഷമയുടെ പകിട്ടാലമ്മഹാനെജ്ജയിപ്പാൻ
വിഷമനിലയിലായീ, ദുഃഖമേല്ലാതെ മായാ-;
വിഷമതനുഭവിച്ചു സാധു സർവ്വജ്ഞവിപ്രൻ. 14

നിജനിരുപമലീലാവിഭ്രമത്തള്ളലാലാ-
ദ്വിജവരനു തരിമ്പും കൂസൽകാണായ്കയാലേ
ദ്വിജപതിമുഖിമാർക്കുന്നുത്തമോത്തംസമാത്താം
ഗജഗമനയൊരിക്കൽക്കാന്തനോടേവമോതി:— 15

"അകലുഷതരബുദ്ധേ! ഭംഗിതിങ്ങും പ്രപഞ്ചം
സകലവുമവിടെയ്ക്കിന്നോക്കുകിൽപ്പുല്ലുപോലേ;
പകലിരവിതുമട്ടിൽപ്പോക്കമെങ്ങാത്തിളങ്ങും
പുകളിനു ബലിയാക്കീ പാവമാം പത്നിയേയും. 16

ഇരവു പകുതിയാവുന്നേരമല്ലോ കിടപ്പാൻ
വരവു, പുലരുവാൻ പത്തുള്ളനേരത്തു പോകും
നിരവധി ഗുണസമ്പത്തൊന്നിണങ്ങും ധരിത്രീ-
സുരവര! കനിവങ്ങേയ്ക്കെന്നിലില്ലാത്തതെന്തോ? 17

കുലതരുണിയിലേററം കാമനുണ്ടാക്കിട്ടും വ്യാ-
കുലത കനിവൊടെന്നും കാന്തനാറേണ്ടതല്ലേ?
ചില തടവു ചിലപ്പോൾ പററിയെന്നാൽപ്പൊറുക്കാം,
നില തവ കഠിനംതാൻ നിത്യമീമട്ടിലായാൽ." 18

കഴലിണതൊഴുതേവം കാമബാണങ്ങൾകൊണ്ടു-
ള്ളുഴലുമവനിദേവസ്ത്രീജനോത്തംസരത്നം
അഴലുകളറിയിച്ചോരാദ്വിജേന്ദ്രൻ കരിങ്കാർ-
കുഴലിയൊടു പതുക്കെപ്പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടുരച്ചു:— 19

"അരുതഴലയി ഭദ്രേ! മായതൻ മന്ത്രി മാരൻ
വിരുതനുലകിതെല്ലാമിട്ടു നട്ടംതിരിപ്പോൻ
തുരുതുരെയവനെയ്യും ബാണവർഷം തടുപ്പാൻ
കരുതുകലർശരാരിപ്പാതിമെയ്യിൻപദാബ്ജം. 20

കുരളപറകയല്ലേ കേൾക്ക കാമാഭിഷക്തം
കരളിനഴലണപ്പാൻ കാരണമില്ലെന്ന വർഗ്ഗം;

ഗരളമതു കുടിച്ചാൽക്കാളകണ്ഠാർദ്ധമെയ്യും
തരളമിഴി തുണച്ചേ താപമേൽക്കാതിരിക്കൂ. 21

ഇതു കടുതരദോഷംതന്നെയാണാഗമമെന്നാ-
ലതുകളുടയ വേരായ്ക്കാണ്മതാക്കാമമത്രേ;
കുതുകമതിൽ നശിച്ചാൽ ബാക്കിയുംപോയി വണ്ടാർ-
പ്പുതുകുഴലി! മയക്കും മായ കാമത്തിൽ നിൽപ്പൂ. 22

ഒരുപൊഴുതൊരാൾക്കും കാമനെസ്സേവയാലേ
കരുതിയവിധമാക്കിത്തൃപ്തിനേടാൻ ഞെരുക്കം;
ഒരുപടി കയറുമ്പോഴാശ മറ്റൊന്നിലാമ-
ട്ടൊരുപടി പടിചേരും കോണിപോലാണു കാമൻ.

അജസുതസുതനഭ്യസ്താഖിലാമ്നായശാസ്ത്രൻ,
നിജമുഖനിവഹത്താലർച്ചിതാംഗാരനേത്രൻ,
ത്രിജഗതി പുകൾനട്ടോ,നിന്ദ്രജിത്തുണ്ണിയാദയൻ,
രജനിചരകുലേന്ദ്രൻ കാമമൊന്നാൽ നശിച്ചു. 24

സ്ഥിതിമുതലുകൾ കാമിച്ചാലുമീമട്ടുതന്നേ,
മതിയിൽ മതിവരില്ലിങ്ങെത്രതാൻ കിട്ടിയാലും,
പ്രതിദിനമിരുകോടിപ്രാഭവം നേടിയിട്ടും
കൊതി കരുതുവതില്ലേ വില്ലു ലക്ഷത്തിൽ വീണ്ടും? 27

മുതലുകളിൽ വെറുപ്പായീടണം ബുദ്ധിവെച്ചും-
മുതലകമലരിങ്കൽത്തന്വി! മായങ്ങളിതന്നിൽ
മുതലുകളവയല്ലോ, ശൌരിതൻ പാദസേവാ-
മുതലഹരിയിൽ മുങ്ങീടുന്നവൻതന്നെ ധന്യൻ. 26

വല്ലരെ വചനമെന്തിന്നങ്ങു കാമംനിമിത്തം
തളരരുതബ്ബേ! നീ ചെയ്ക നിഷ്കാമകർമ്മം;
കിളരുമരിയ കാമം കൈവിടാൻ വയ്യയെന്നാൽ
കളരുചികളിയാടും കാളിതൻ കാലിലാക്കു. 27

അല്ലാതെ മായയിലെഴുന്ന സുഖത്തിലാശ-
യില്ലാതെ നിത്യമുളവായ് നിലവിട്ടുയർന്നാൽ
വല്ലാതെ മാൽവരു;മനിത്യസുഖങ്ങളല്ലാ-
തില്ലാ ധരിക്ക വിലകെട്ട ഭവത്തിലൊന്നും. 28

മുജ്ജന്മകർമ്മഫലമുണ്ണുവതിന്നുതാനാ-
ണിജ്ജന്മമെന്നതറിയാതെ സകാമകർമ്മം
ഇജ്ജന്മവും ദ്വിജകുമാരി! തുടങ്ങുകെന്നാ-
ലിജ്ജന്മമൃത്യുമയമായ വിടേണ്ടയെന്നോ? 29

വീരം വമ്പും വിടാത്താവിഷമവിശിഖനെ-
ച്ചുട്ട വെണ്ണീറു മേൽച്ചൂ-
ടാറംമുമ്പാശു തേച്ചോനഹിഹിമകരരെ-
ത്തുല്യമോദാൽധരിച്ചോൻ
ആരം നീവന്ന തിയ്യും സുഖമൊടണിയുവോൻ
കണ്ടു മെയ്‌പാതി നൽകും-
മാറംകൂറാർന്ന മഞ്ഞിന്മലമകളെ മുറ-
യ്യോക്കു മാലൊക്കെ മാറും". 30

[illegible]

രണ്ടാംസർഗ്ഗം

ഇത്തരം വരവചസ്സുകേട്ടതി-
ന്നുത്തരം മനസി തോന്നിടായ്കയാൽ
അത്തരംഗവരചില്ലി മൌനമായ്
ച്ചിത്തരംഗമതിലോർത്തിതിങ്ങിനേ:— 1

“കേമനെന്റെ കമിതാവു പക്ഷേയി-
ന്നീ മതം മനസി ബോദ്ധ്യമല്ല മേ;
കാമമിത്ര വഷള്ളോ, സ്മരാരിയും
താമരാക്ഷിയെ വിടാതെഴുന്നതേ. 2

ചാരമെപ്പൊഴുമണിഞ്ഞു തീർത്ഥസം-
ചാരവും ജപവുമെന്നിതൊക്കയും
ചാരവേ ദയിതയുള്ളവന്റയാ-
ചാരമാവതിനു യുക്തി ചേരുമോ? 3

വല്ലഭന്റെ പണ്ടു പാതിരക്കു പോയ്
വല്ല പെണ്ണുമൊരുമിച്ചിരിക്കയോ?
നല്ല തൃപ്തിയതിലില്ലിനിക്കിനി-
ക്കില്ലകാരണമതിന്നൊന്നു നോക്കണം. 4

ചെന്നു തൽഭജനമിന്നമട്ടിലാ-
ണെന്നു കാന്തനറിയാതൊളിച്ചു ഞാൻ
നിന്നു നേരറിയുവാൻ മടിക്കയ-
ല്ലിന്നുതന്നെയതിനുദ്യമിക്കണം”. ൫

ഏവമോർത്തൊളിചിലന്നരാത്രി ഭൂ-
ദേവനൊത്തു പിറകേ ഗമിച്ചുടൻ
പീവരസ്തനി കുളപ്പുരയ്ക്കടു-
ത്താവരന്റെ പണി പാർത്തുനിന്നുതേ. 6

പാരിലേറെ വിളികൊണ്ട യോഗി ത-
ണ്ണീരിൽ നേരെ മുഴുകിക്കുളിച്ചുടൻ
കേറിവന്നഥ കുളപ്പുരയ്ക്കക-
ത്തേറിടുന്ന രസമാർന്നിരുന്നുതേ. 7

വെള്ളികൊണ്ടൊരു വിളക്കു നെയ്യൊഴി-
ച്ചുള്ളിൽ നൂൽത്തിരിയുമിട്ടതങ്ങിനെ
പുള്ളിമാൻമിഴിയൊളിച്ചുനോക്കുമാ-
പ്പുള്ളി പിടന്നങ്ങുടനേ കുളത്തിനാൻ. 8

മൗനമാർന്നതിനുമുന്നിലായ് ധരാ-
വാനവേന്ദ്രനഥ കണ്ണടച്ചുടൻ
ധ്യാനമാർന്നു കുറെയങ്ങിരുന്നവൻ
താനടച്ച നയനം തുറന്നുതേ. 9

നീണ്ടു നന്നെ വിടരുന്ന ലോചനം
രണ്ടുകൊണ്ടുമഥ നേക്കു ഭൂസുരൻ
വീണ്ടുമുൾത്തെളിവുയർന്നു കോൾമയി-
ക്കൊണ്ടു നോക്കിയവിടത്തിൽ മേവിനാൻ. 10

നേക്കു മററ നിനവൊക്കെയും പരം
നേക്കുമാറ നലമോടുമെൻവരൻ

നോക്കുമത്ഭുതപദാർത്ഥമെന്തിതെ-
ന്നാക്കുരംഗതരളാക്ഷി നോക്കിനാൾ. 11

വേടനാരിയുടെ വേഷമായിരു-
ണ്ടാടചേർന്നൊരു കറുത്ത പെണ്ണിനെ
ആടലോടുമവൾ കണ്ടു, 'നന്നു ക-
ച്ചോട'മെന്നു നെടുവീർപ്പൊടോർത്തുതേ. 12

'താലികെട്ടിയവനിങ്ങു ചേർച്ച ച-
ണ്ഡാലിയോടിതറിവോരെനിക്കഹോ
മേലിലെന്തു ഗതി'യെന്നുമോർത്തു വ-
ന്മാലിൽ വെന്തു മടവാർ മടങ്ങിനാൾ. 11

കൂട്ടിനെത്തിയൊരു ദാസിയോടുടൻ
കുട്ടിമാൻമിഴി കഥിച്ചിതിക്കഥ;
വീട്ടിലെത്തിയവളോതി വാർത്തയീ-
മട്ടിൽ നാട്ടിലഖിലം പരന്നതേ. 14

ദൂഷണം പരസ്സിലോതിടുന്ന സം-
ഭാഷണങ്ങൾ ജനതയ്ക്കു മിക്കതും
ഈഷലില്ല കലി നാടുവാഴ്കെ നിർ-
ദ്ദോഷസൽക്കഥയിലും തുലോം രസം. 15

ആളുമർമ്മത്തളിവിയന്നു മൂന്നുനാ-
ളാളു കൂട്ടമവിടത്തിലൊക്കെയും
നാളുതോറുമിതുതന്നെയായിത-
ന്നാളരപ്പൊരു വിശേഷവാർത്തകൾ. 16

“കേട്ടിതോ കഥ ജനങ്ങൾ യോഗിതൻ-
മട്ടിലോർത്തുവരുമാ ദ്വിജാധിപൻ
കാട്ടിലുള്ളൊരു കറമ്പിതന്നെ വെ-
പ്പാട്ടിയാക്കിയിഹ വെച്ചിരിപ്പുപോൽ. 17

പേടി കാക്ക കരയുമ്പൊഴും പരം
തേടിടുന്നു പകലെന്നു ചൊല്ലുവോൾ
ചാടി വന്നുതലയേറമാറിലും-
കൂടി നീന്തുമിരചിങ്കൽ നിർഭരം. 18

ആ ലസിക്കുവൊരു കാഞ്ഞിരപ്പഴം
പോലവേ കുമതി നന്മ കാട്ടുവോൻ;
കാലവൈഭവമിതിന്നു, ബാല്യമാം
കാലമററ കലി മൂത്തിടുന്നതേ. 19

‘ഭ്രാന്തനെന്തിനിതു ചെയ്തിടുന്നു? തൽ-
കാന്ത നല്ലൊരു വരാംഗിയാണുപോൽ’
‘എന്തതിൽ, കൊതി കിടിക്കു ചേറിലോ
ചന്തമേറി വിലസും സരിത്തിലോ!’ 20

സുന്ദരാംഗി സതിയേ ത്യജിച്ചഹോ!
മന്ദനേവമണയുന്നു നീചയെ;
വന്ദനീയവരസൽഗുണാഢ്യനീ-
നിന്ദനീയനില വന്നതത്ഭുതം. 2

ശീലമൊത്ത നിജപത്നിയല്ല, ച-
ണ്ഡാലനാരിയിവനല്ലിണങ്ങുവോൾ;

മാലയുള്ളതു കളഞ്ഞടിച്ചിട്ടും
മൂലമഹോ! ശിരസി ചൂടിനാനിവൻ. 22

സത്യധർമ്മപരനെന്നു ലോകരിൽ
പ്രത്യയസ്ഥിതി പെടുത്തിടുന്നവൻ
നിത്യമേഴര വെളുപ്പിനിത്തരം
കൃത്യമാണഹഹ! ചെയ്വതെന്നുമേ. 23

മൌനവും സതതമുള്ളൊരീശ്വര-
ധ്യാനവും പല പുരാണഘോഷവും
ജ്ഞാനവും വെറുതെയാണിതൊക്കെയും
ന്യൂനമന്യഹൃദയം പകിട്ടുവാൻ. 4

ഹൃത്തിനുണ്ടു പരിശുദ്ധിയെങ്കിലീ-
വൃത്തികെട്ട വഴിയാർക്കു തോന്നിടും?
സത്തിണങ്ങിയ പയസ്സിലെങ്ങുമു-
ള്ളത്തി കയ്പിനു കിടച്ചിടാ ദൃഢം. 25

പാരടച്ചു ശുഭയോഗിയെന്നു നൽ-
പ്പേരണച്ചുമൊരു വിപ്രവംശജൻ
സ്വൈരമിത്തൊഴിലെടുക്കുമെന്നത-
ന്നാരറിഞ്ഞു, ശിവ! ചിത്രമെത്രയും. 26

ദൈവമേ! കഠിനമൊപ്പമാക്ഷമാ-
ദേവനാരിയുമിവന്റെ നീചയും;
കേവലം സമത വേണമെന്നുറ-
ച്ചവരുള്ള തൊഴിലാചരിക്കയോ? 27

ഭൂവിലക്കിരണം ലസിയ്ക്കവേ
മേവിടുന്നു മുനിയെന്നപോലവേ,
രാവിലോ വിടനു തുല്യമായുമി-
ന്നീവിധം തൊഴിലെടുപ്പതക്രമം.'' 28

പാരിലിങ്ങിനെ പരന്നവാർത്ത ന-
മ്പൂരിമാർ പലരുമങ്ങു കേൾക്കയാൽ
പാരിനീശനൊടുണർത്തുവാനക-
ത്താരിലേറ്റുമഴലോടുറച്ചതേ. 29

യോഗംകൂടിപ്പഠിച്ചുള്ളൊരു യതിസമനാം-
ഹന്ത! ചണ്ഡാലിയായ് സം-
യോഗംകൂടാതെ വയ്യെന്നൊരു നില കഠിനം!
യോഗ്യരീമട്ടിലാമോ?
യോഗം കേട്ടേവമുണ്ടായതു യുഗമിതിലീ-
യക്രമം ചേരുമെന്നും
യോഗംകൂടിപ്പറഞ്ഞാദ്വിജർ നൃപനരുളും
മന്ദിരേ ചെന്നു മന്ദം. 30

കവിതിലകൻ കുണ്ടൂർ നാരായണമേനോൻ ബി. ഏ.

മൂന്നാം സർഗ്ഗം

ബാലാഴിനാഥനൊടു പണ്ടു മരാളി ചെന്നു
മാലാകമാനമറിയിപ്പതിനെന്നവണ്ണം
ആലാപശൂന്യരവനീസുരർ കോലകത്തു
കോലായയിൽ സമയവും ബത കാത്തുനിന്നു. 1

കാര്യാധികാരിയുടനേ കഴൽകൂപ്പി വിപ്ര-
വര്യാഗമം തിരുമനസ്സറിയിച്ചിതപ്പോൾ
കാര്യാന്തരങ്ങളവനീപതി നിർത്തി ലോക-
മര്യാദയോർത്തവരൊടാശു വരാൻ പറഞ്ഞു. 2

ഭൂപാധിപാന്തികമണഞ്ഞഥ ഭൂസുരന്മാർ
താപാതിരേകമിയലുന്ന തദീയവൃത്തം
മാപാപമർഘമറിയിച്ചൊരുമാത്രയിൽത്താ-
നാപാദചൂഡമവനീശനു മെയ് തരിച്ചു. 3

“ഗാർഹസ്ഥ്യകൃത്യരതനായ്പ്പരിശുദ്ധനാമ-
ദ്ദേഹത്തിനേവമപവാദമുദിച്ചിതെന്നോ?
ആഹന്ത ഹന്ത! നിരുപിക്കുകവയ്യ ഹവ്യ-
വാഹങ്കലും പരമുറുമ്പിനു സഞ്ചരിക്കാം. 4

സംഫുല്ലാരവിന്ദമുഖിയാം സതിയെ ത്യജിച്ചു
ചണ്ഡാലിയോടണകയോ ഗുണശാലി വിപ്രൻ!
ഉണ്ണാൻ പെരുത്തു സുധ കൈവശമുള്ളകാലം
പിണ്ണാക്കു തിന്നു പുലരുന്ന ജനങ്ങളുണ്ടോ? 5

വിശ്വാഭിവന്ദ്യനവനീശ്വരനാകകൊണ്ടു
വിശ്വാസമില്ല ലവലേശമെനിക്കിതിങ്കൽ;”
ആശ്വാസവാക്കിദമുരച്ചു നൃപേന്ദ്ര ദീർഘ-
നിശ്വാസമിട്ടു കുറെയൊന്നു നിനച്ചിരുന്നു. 6

‘ഖ്യാതിപ്രകർഷമിവനും മമ നാട്ടിലേവ-
മൈതിഹ്യമില്ലിതിനു വേണ്ടതു ചെയ്തിടാഞ്ഞാൽ
നീതിക്രമങ്ങളറിയില്ലിവനെന്നു നാട്ടാ-
രോതിത്തുടങ്ങുമതു കേട്ടു പൊറുത്തിടാമോ? 7

എന്തിന്നു സാദ്ധ്യമിതെനിക്കിഹ വിസ്മരിച്ചി-
ട്ടെന്തിന്നു? ദോഷമിതു വിട്ടുകളഞ്ഞുവെന്നാൽ
ചിന്തിക്കുകിൽ കലിയുഗത്തിലിതൊക്കെ നല്ല-
പന്തിക്കു തീരുവതിനും പണി പാരമല്ലോ. 8

വയ്യാ ദുഷിക്കിലൊഴിവാക്കുവതിന്നു തന്റെ
കയ്യാകിലും ദൃഢമറുക്കണമെന്നു ശാസ്ത്രം
അയ്യായിരം ഗുണമിരിക്കിലുമെന്റെ കൃത്യം
ചെയ്യാതിരിക്കിലപവാദമെനിക്കുമേൽക്കും. 9

മുമ്പൂർജ്ജിതസ്ഥിതിയിലൂഴി ഭരിച്ചവാണ-
ള്ളെമ്പൂർവ്വജർക്കിതിനു സംഗതിവന്നതില്ല’
സംപൂജ്യനിങ്ങനെ നിനച്ചഥ “വാസുദേവൻ
നമ്പൂരിയെസ്സപദിയിങ്ങു വരുത്തുകെ”ന്നാൻ. 10

എന്നാജ്ഞ കേട്ടുലവു സേവകനേകനങ്ങു
ചെന്നാദരാൽ പ്രകൃതവിപ്രനെയാനയിച്ചു;

സ്വർന്നായകൻ സുരസദസ്സിലെഴുംപ്രകാര-
മന്നാക്ഷിതീന്ദ്രനവനീസുരരൊത്തിരുന്നു. 11

ചൊല്ലായ്കയെന്നു പലവട്ടമടുത്തു ഭീതി,
ചൊല്ലാൻ മടിയ്ക്കരുതിതെന്നു കയർത്തു ധൈര്യം,
വല്ലാതെ തെല്ലിതുവിധത്തിലിരുന്നൊടുക്കം
ചൊല്ലാൻ തുടങ്ങി നൃവരൻ വരധൈര്യശാലി.

“ചിററർമഹീസുര! ഭവാനൊരു ദുര്യശസ്സു
മററരിലും ബത പരന്നുവരുന്നുവല്ലോ;
ചെററനമററൊരു ഭവാന്റെ യശഃപതാക-
യററർന്നു വീഴുവതു ദുസ്സഹമല്ലയോ മേ? 13

ധീചാതുരീവിഭവശാലി ഭവാനിവക്കി-
ന്നാചാര്യനായി മരുവുന്ന നിലയ്ക്കിവണ്ണം
നീചാംഗനാനിരതനെന്നു വരുന്നതായാ-
ലാചാരമാർഗ്ഗമിനിയൊക്കെയടച്ചുകെട്ടാം. 14

ദുഷ്കാലമൂലമുളവാകിയ ദുര്യശസ്സിൻ
നിഷ്കാസനത്തിനിനിയെന്തു നിവൃത്തിയുള്ളൂ?
ശുഷ്കാന്തിയോടു നിരൂപിച്ചു വിധിച്ചിടേണം
നിഷ്കാമകർമ്മരതനങ്ങിനിമേൽ പ്രമാണം. 15

എന്താണിതിന്റെ പരമാർത്ഥമറിഞ്ഞിടാമോ?
യെന്താകിലും പറയണം ശരിയായ് സദസ്സിൽ;
എന്താഴ്മയുള്ള മതമീവിധമാണകത്താർ
ചെന്താണിരിപ്പതിവർ ബന്ധുജനങ്ങളെല്ലാം”. 16

ആ വന്ദ്യനാകിയ നൃപൻ ഗളരുദ്ധബാഷ്പ-
നേവം പറഞ്ഞു പരിതാപമിയന്നിരിക്കേ
കൈവല്യകാംക്ഷി ധരണീസുരവര്യനൊട്ടും
ഭാവപ്പകർച്ചകലരാതെ ചിരിച്ചുചൊന്നാൻ. 17

“മാടക്ഷമാരമണ! മാന്യമതേ! ഭവാനീ-
നാടത്രയും നലമൊടിന്നു ഭരിച്ചിടുമ്പോൾ
കൂടപ്പിറപ്പിനെതിരാമിവരിപ്രകാര-
മാടൽപ്പെടുന്നതു നിനച്ചുരുകുന്നു ചിത്തം. 18

രാജപ്രവീര! പരമെന്തിവനോതിയാലും
വ്യാജപ്രലാപനിലയാവതിനാണെളുപ്പം;
ആജന്മശുദ്ധി വെളിവാക്കുവതിന്നുമിന്ന-
വ്യാജങ്ങളാം വഴികളുണ്ടു വിധിച്ചിരിപ്പൂ. 19

‘കൈമുക്ക,’ തൊട്ടൊരിവരൊത്തു ശുചീന്ദ്രമാർന്നു
‘കൈമുക്ക’,ലൊന്നിതരമോ ദഹനപ്രവേശം;
ഈ മുഖ്യശുദ്ധികളിലേതിനുമില്ലിനിക്കു
വൈമുഖ്യമെൻനൃവര! കല്പനപോലെ ചെയ്യാം”. 20

കാലസ്ഥിതിക്കനലശുദ്ധി കടുപ്പമെന്ന-
ക്കാലം നൃപാലനരുൾചെയ്തിതു കാലവേദി;
വൈലക്ഷ്യമാർ“ന്നിതു മുടക്കരുതെ”ന്നു സത്യ-
മാലംബമാക്കിയവനീസുരനോതി വീണ്ടും:— 21

“ഭൂകാന്ത! മാമകയശസ്സുന നഷ്ടമായി-
ല്ലോകാന്തമട്ടനുഭവിക്കുക ദീനബന്ധോ!

ഏകാന്തനാശമെഴുമൊന്നിലെനിക്കു ലേശ-
മാകാംക്ഷയില്ല; തനു ഭൂതവികാരമല്ലോ. 22

ഭൂമണ്ഡലം ഭുവനപാവനകീർത്തിയേന്തും
രാമൻതുടങ്ങിയവർ മുമ്പു ഭരിച്ചവല്ലോ,
ഈമട്ടിലന്നുമപവാദമുദിച്ചുപോലും;
ഹേ മന്നവോത്തമ! ഭവാനറിവുള്ളതല്ലേ? 23

പൂതാശയൻ പൃഥു തുടർന്നവരൂഴിവാഴ്കെ
വീതാമയം കൃതയുഗം പരിശുദ്ധമല്ലോ;
ത്രേതായുഗത്തിലതിസങ്കടമാക്കുമേറ്റം
സീതാപവാദമറിയാത്ത ജനങ്ങളുണ്ടോ? 24

ആ രാമണീയകമിണങ്ങിയ സാധ്വിയാളാം
ശ്രീരാമചന്ദ്രസഹധർമ്മിണിയെക്കുറിച്ചും
ഹാ! രാമ! ലോകർ ബഹുദൂഷണവാക്കു രാക്ഷ-
സാരാമവാസകഥയോർത്തുരചെയ്തതില്ലേ? 25

വണ്ടാറണിക്കുഴലി ജാനകിയഗ്നിദ്വാരം-
കൊണ്ടാണു ശുദ്ധി വെളിവാക്കിയതെന്നു കേൾപ്പൂ;
രണ്ടാകിലും നൃവര! ഞാനതുതന്നെ ചെയ്വ-
നുണ്ടാകവേണ്ടയിതുകൊണ്ടൊരു ദുഃഖമാർക്കും. 26

ആ ദ്വാപരത്തിൽ മണികട്ടൊരകീർത്തി സാക്ഷാ-
ലാ ദ്വാരകാപതി മുകുന്ദനുമേറ്റവല്ലോ;
സദ്വാനരാധിപതിയൊത്തു കയർത്തു കൃഷ്ണൻ
തദ്വാരണത്തിൽ വിഷമിച്ചതിനറ്റമുണ്ടോ? 27

അത്യന്തദുഃഖമിവനെന്തു? സമസ്തസൃഷ്ടി-
സ്ഥിത്യന്തകാരിയിലുമീനിലവന്നതോർത്താൽ
സത്യം തെളിഞ്ഞതിനുമന്നു നിവൃത്തികിട്ടീ,
ഗത്യന്തരം നഹി നമുക്കിഹ സത്യമെന്യേ. 28

ഉണ്ടായിപോൽ കലിയുഗത്തിലുമിപ്രകാരം
തണ്ടാരിൽമാതു വിലസുന്നൊരു ഭൂപതിക്കും
പണ്ടാടലേകുമപവാദ,മിവന്റെ കേൾവി
മിണ്ടാതിരിയ്ക്കിലവിടുന്നറിയില്ലയല്ലോ." 29

പരമഗുണമിണങ്ങും വിപ്രനിൽ ദുര്യശസ്സാൽ
പരമവശതകൈക്കൊണ്ടപ്പൊളമ്മട്ടുതന്നെ
പരനൃപരനുമുണ്ടായ് കേൾക്കയാൽ, സദൃശസ്ഥൽ-
പരനരവരനന്തശ്ശല്യമൊന്നാറിവന്നു. 30

വി. തെ. നാരായണൻ നമ്പ്യ
ശൻ.

നാലാം സർഗ്ഗം

"പൂമാതിൻ നടനകലാവിലാസരംഗം
സീമാതിപ്രഭുഗുണസാർത്ഥധർമ്മദൈവം
'രാമാ'ഖ്യൻ രഘുവരതുല്യനദ്വിതീയൻ
ധീമാനാമൊരു നൃപനുഴിവാണു മുന്നം. 1

വിണ്ണാക്കീ വിജയി ധരിത്രി, ചാരരെത്തൻ
കണ്ണാക്കീ, കമനികൾതൻ മനസ്സശേഷം
പുണ്ണാക്കീ, പുതുമലരമ്പലോഭനീയൻ,
മണ്ണാക്കീ മഹിതനരാതിവായിലെല്ലാം. 2

വെട്ടിച്ചു വഴികൾ വിശേഷമട്ടിലേറ്റം
കെട്ടിച്ചു കിണറുകൾ, വൻതടാകജാലം
മുട്ടിച്ചു, വിടജനഭുക്തി കീർത്തിയെങ്ങും
മുട്ടിച്ചു കവിജനമോദമേറ്റിവെച്ചു. 3

ചെയ്യിച്ചു ക്രതു പലമട്ടു വേദപാഠം
ചെയ്യിച്ചു ദ്വിജവരരാൽ ധരാധിനാഥൻ
പെയ്യിച്ചു പരിമിതമായ വൃഷ്ടി കണ്ണീർ
പെയ്യിച്ചു പരനൃപനാരിമാർക്കു നിത്യം. 4

വെപ്പിച്ചു പരനൃപനുള്ള രാജ്യഭാരം
വെപ്പിച്ചു പതിവുകളമ്പലങ്ങൾതോറും
മുപ്പിച്ചു ഖലരിലജസ്രമന്നു സൌഖ്യം
മുപ്പിച്ചു മൂഢരപി സജ്ജനാന്തരത്തിൽ. ൫

കാലാറം കടുതരമേററ കണ്ണറേറം
വാലറേറം ചിലതുടനേ ശിരസ്സുടഞ്ഞും
ആലംബം കിമപി കിടച്ചിടാതെ വട്ട-
പ്പാലത്തിൽ തിരിയുമിടങ്ങു വീണിടുന്നു. 17

അമ്പാറള്ളരചനയച്ചോരമ്പുകൊണ്ടി-
ട്ടമ്പമ്പാ ചുടുനിണമുദ്വമിച്ചു മന്ദം
വൻവന്യച്ചമൃഗരാജിയോടു കാട്ടും
വമ്പന്മാരടിയർ മറിഞ്ഞുവീണിടുന്നു. 18

മെയ്തന്നിൽ കണകൾ തറച്ചൊരച്ഛഭല്ലു-
ഭ്രാന്താം തെല്ലുകമല മറിഞ്ഞു മണ്ണുകപ്പി
ആതങ്കപ്പെട്ടുവരു കണ്ടു ശല്യമെന്നായ്
ചേതസ്സിൽ ഭ്രമമുളവായി വന്നിതാക്കും. 19

ഇക്കാഴ്ചം വളരെയുരപ്പതന്തിനീന്താ-
നക്കാട്ടിൽ കുടിലമൃഗങ്ങൾ ചരിത്തോട്ടങ്ങീ;
തൽക്കാലം സഫലമിയലാതെ നന്ദനത്തിൽ
തിക്കായീ, നരവരനും തളൎന്നുപോയീ. 20

നായാടിത്തളരുകയാൽ ധരാമണാളൻ
തോയാപ്തിക്കുള്ളൊരു വഴിയോൎത്തു മന്ത്രിയോടും
ആയാസാലടവിവഴിക്കു തെല്ലു ദൂരെ-
പ്പോയാനന്നൊരു ചെറമാടമൊന്നു കണ്ടു. 21

മാട്ടപ്പെട്ടൊരുവക ചട്ടി ന്താറുകുംഭം
പട്ടച്ചൂൽ, മുറം, മുരൽ, വെട്ടുകത്തി, കുംപം

മൂട്ടപ്പായകൾ, മെഴു, തേനെടുത്ത കൂടീ-
വട്ടംതാനവിടെ നിനക്കുകിൽ പ്രധാനം. 22

നീലക്കാർചികുരമഴിച്ചു വേർപെടുത്തും
വെലത്തിട്ടൊരു വരിനെല്ലിനൊട്ടടുത്തും
ഓലക്കൈവള ചില കല്ലുമാല വട്ട-
ച്ചേലച്ചാർത്തിവയൊടുമങ്ങൊരുത്തി നില്പൂ. 23

കാണിസ്ഥാസ്ഥിതി ബഹുമോശമെങ്കിലും കാർ-
വേണിക്കുള്ളഴകതു കാണ്കിലേതു പെണ്ണും
നാണിക്കും, വലിയൊരു കുപ്പയിൽകിടന്നാൽ
മാണിക്യം പ്രഭവെടിയുന്ന കാലമുണ്ടോ? 24

അന്നാരാലരചവരൻ പടിക്കലോളം
ചെന്നാരോ ചെറുതു തിരിഞ്ഞുനോക്കി മാറി
നിന്നാളൊട്ടകലെ 'മലച്ചി'താൻ മലച്ചി-
ട്ടെന്നാലും ചകിതമൃഗാക്ഷി കണ്ണെറിഞ്ഞാൾ. 25

ഏവർക്കും ഭുവി നിജകർമ്മതുല്യമായി-
ദൈവംതാൻ പ്രതിഫലമേകുമക്ഷണത്തിൽ,
പാവപ്പെട്ടടവിമൃഗത്തിലമ്പയച്ചാ-
ദ്ദേവങ്കൽ സ്മരനലരമ്പു പെയ്തിതപ്പോൾ. 26

ആരാണീത്തരളവിശാലനേത്രയാൾ, താ-
നാരാണെന്നൊരു നിനവും കലർന്നിടാതെ
ആരാൽ കണ്ടളവിലനംഗബാധമൂർച്ഛി-
ച്ചാരാജാവവളിൽ മനംമയങ്ങിനിന്നു. 27

ഭൂമിക്കുള്ളുടയവനന്യർക്കു തെററു ചെയ്താൽ
ഹേമിക്കുന്നതിനധികാരിയെന്നിരിക്കേ
സ്വാമിക്കുമുള്ളൊരു ഹൃദയം മലച്ചിതന്നേ;
കാമിക്കു ജീവകതിരിവേതുമില്ലയല്ലോ. 28

പഞ്ചാരപ്പൊടികലർത്ത പായസം താ-
നഞ്ചാതെ വയർ നിറയെക്കഴിച്ചിടുമ്പോൾ
മഞ്ചാളുന്നൊരു 'പുളിയിഞ്ചി' തൊട്ടുനക്കാൻ
കെഞ്ചാറുണ്ടതുവിധമായ് നൃപൻെറ മോഹം. 29

വെള്ളത്താർമുഖിയുടെ ദർശനോത്സവത്താൽ
വെള്ളത്തിൻകഥയുമുടൻ മറന്നു മന്നൻ
ഉള്ളത്തിൽ കെടുതികൾ വേട്ടമൂലമെന്നാ-
ക്കള്ളത്തോടൊരുവിധമെത്തി പാളയത്തിൽ. 30

നാട്ടിൽ പോവുകിലാഗ്രഹം സഫലമാ-
വില്ലെന്നു ചിന്തിച്ചുതാ-
നാട്ടിപ്പായ്ച്ചു മൃഗങ്ങളെത്തിരയുവാ-
നെന്നുള്ള നാട്യത്തോടും
കാട്ടിൽത്തന്നെ വസിച്ചിതൊട്ടുദിവസം
രാജാവു ചാപല്യവും
കാട്ടിക്കൊണ്ടു്, ജഗത്തിലൊക്കെ മദനോ-
ല്ലാസം ജയിക്കുന്നതേ. 31

പി. കെ. നാരായണൻ നമ്പീശൻ.

അഞ്ചാം സർഗ്ഗം

അപാരഗാംഭീര്യവിവേകശേമുഷീ-
കൃപാദിയൊത്തൂഴി ഭരിച്ചു സന്തതം
ക്ഷപാകരോദ്യൽപുകളാണ്ടു വാഴുമാ-
നൃപാലനയ്യോ! വിഷമിച്ചു നിർഭരം. 1

നിരന്തരം നീചകുലാംഗനാകുചാ-
ന്തരം തരത്തോടണവാൻ കൊതിച്ചഹോ!
പരന്തപൻ ഭൂപനനംഗബാധയാൽ
പരന്തപിച്ചാനിതു പാർക്കിലത്ഭുതം! 2

ചലച്ചകോരായതചാരുനേത്രയാം
മലച്ചിതൻ വിഭ്രമമാം മഹാർണ്ണവം
അലച്ചുകേറി ക്ഷിതിഭൃത്തുതൻ നില-
ങ്ങലച്ചിലേല്പിച്ചിതു കാലവൈഭവം! 3

കൃശാംഗിമാർമാലികയാമവൾക്കുതാൻ
നിശാന്തമായ്ത്തീർന്നു നൃപന്റെ മാനസം;
പ്രശാന്തഗംഭീരവിശാലമാമതിൻ
വിശാലതയ്ക്കേറ്റമിടിച്ചുലാറഹോ! 4

കിടങ്ങു വൻകോട്ട തുടങ്ങിയുള്ളതിൻ
പടം വരപ്പാനരചൻ തുടങ്ങിയാൽ
വിടർന്ന രക്തോല്പലവും കനത്ത പൊൻ-
കുടങ്ങളും തൂലികതാൻ വരച്ചിടും. 5

മലച്ചിമൂലം മഹിപന്റെ കാന്തയാ-
ളലക്ഷ്യയായി മധുരസ്വഭാവിനി;
തലച്ചു മദ്യപ്പുഴുമത്തു കേറിയാൽ
ചിലക്കു പാലിങ്കലനാസ്ഥ വന്നിടും. 6

നിരന്തരം നിസ്തുലമത്തണച്ചൊരാ-
മരന്ദനേർവാണിയെ വിസ്മരിച്ചവൻ
ഒരല്പസൌഖ്യം നിശി ചേർത്ത തന്നിലും
വിരക്തനാമെന്നൊഴിവായി നിദ്രയും. 7

മടങ്ങിയീമട്ടുകൾകൊണ്ടു കാൎയ്യവും
മുടങ്ങിയപ്പോളഥ മന്ത്രിസത്തമൻ
അടങ്ങിനിൽക്കാതൊരുനാൾ നിഗൂഢമായ്
കടന്നുകേൾപ്പിച്ചിതു കാൎയ്യമീവിധം. 8

“അനേകലോകക്കൊരു ജീവനായിട്ടും
ജനേശിതാവേ! തിരുമേനിയിങ്ങിനെ
ദിനേദിനേ ഹന്ത! ചടച്ചു കാൺകയാൽ
വനേചരക്കും വളരുന്നു സങ്കടം. 9

പുരത്തിലെത്താതെയിരിപ്പുകാരണം
പരക്കെയുള്ളോരു മഹാജനങ്ങളും
പുരസ്ത്രീരത്നം തവ ധർമ്മപത്നിയും
ദുരന്തചിന്താഗ്നിയിൽ വെന്തു നീറിടും. 10

നിലച്ചുനില്ക്കും തിരുവുള്ളമേവമി-
ട്ടുലച്ചതെന്തെന്നരുൾചെയ്തു കേൾക്കിലോ

മലച്ചിവന്നാൾകളയാതെയീപ്സിതം
ഫലപ്പെടുംമാറ പരിശ്രമിച്ചിടാം". 11

ഘുണാക്ഷരംപോലെ 'മലച്ചി വന്ന'തായ്
ഗുണാഢ്യനാം മന്ത്രി സമുച്ചരിക്കവേ
ക്ഷണാർദ്ധമാക്ഷ്മാപതി കണ്ണുലച്ചു വീ-
ക്ഷണാർത്ഥമമ്പോ! കുസുമാസ്ത്രചേഷ്ടിതം! 12

'തുറന്നുരച്ചീടുക'യെന്നു മന്മഥൻ;
'പറഞ്ഞുകൂടെ'ന്നഥ രാജഗൗരവം;
കുറച്ചുനേരത്തിവർ മല്ലടിക്കയാൽ
വിറച്ചു ഭൂപൻ ചിലതൊക്കെയോതിനാൻ. 13

സമഷ്ടിയായന്നരുൾചെയ്യതെങ്കിലും
സമസ്തവും മന്ത്രി ധരിച്ചു സത്വരം;
ക്രമത്തിലിക്കാര്യമൊതുക്കിവെക്കുവാൻ
സമർത്ഥനോരോന്നു നിനച്ചുറച്ചുതേ. 14

ധരയ്ക്കധീശന്റെ മനോധനം കട-
ന്നരക്ഷണാൽ കട്ടൊരു കാട്ടുകള്ളിയെ
തിരഞ്ഞു കണ്ടെത്തണമെന്നുറച്ചതി-
ന്നരം പുറപ്പെട്ടിതു മന്ത്രിപുംഗവൻ. 15

പതത്രിവേഗംകലരുന്ന വാജിമേൽ
ദ്രുതം കരേറീട്ടഥ കാട്ടുപൂകിനാൻ;
ശതം സമീക്ഷിച്ചു മലച്ചിമാരെയ-
ന്നതല്ലിതല്ലെന്നു പറഞ്ഞു തള്ളിനാൻ. 16

അനംഗവീൎയ്യം തനുവാണ്ടപോലെയും,
വനം ഭരിയ്ക്കും മലർമങ്കപോലെയും,
ഘനസ്തനത്താലുലയുന്ന മദ്ധ്യമാർ-
ന്നനല്പതേജസ്സോടൊരുത്തി ദൃഷ്ടയായ്. 17

സുമന്ദഹാസാഞ്ചിതയാമവൾക്കെഴു-
ന്നമന്ദസൌന്ദൎയ്യസമുദ്രവീചിയിൽ
നിമഗ്നനാകാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടുവാൻ
സുമന്ത്രതുല്യൻ സചിവൻ കുഴങ്ങിനാൻ. 18

അടുത്തുകൂടി ഘനവസ്ത്രസഞ്ചയം
കൊടുത്തു സംതൃപ്തിവരുത്തി മെല്ലവേ
തുടുത്ത കുന്നിക്കുരുമാലയും, ഞെറി-
ഞ്ഞുടുത്ത പൂഞ്ചേലയുമേററുവാങ്ങിനാൻ. 19

ആടിക്കടിക്കും ഘനനീലകുന്തളം,
തുടിച്ച വാർകൊങ്ക, വിലോലലോചനം,
ചൊടിപ്പകിട്ടിത്രയുമൊത്ത സുഭ്രുവെ-
പ്പിടിച്ചിതെല്ലാമണിയിച്ചു ഭംഗിയിൽ. 20

വിടർന്ന പൂ തിങ്ങിയ വള്ളി മേൽപ്പുര-
യ്ക്കിടംവലംഭിത്തികൾ പൂത്ത വള്ളികൾ,
കിടയ്ക്കു ധാരാളമുതിർന്ന പൂക്കളി-
യ്ക്കിടയ്ക്കെഴും വീട്ടിലണച്ചു സുഭ്രുവെ. 21

കുശേശയാസ്ത്രപ്പുക കൂടിടുംവിധം
നിശേശനംശുക്കൾ ചൊരിഞ്ഞ രാത്രിയിൽ

അശേഷലോകേശനെ മന്ത്രി മെല്ലെയീ-
വിശേഷവല്ലീനിലയത്തിലാക്കിനാൻ. 22

അണഞ്ഞു വേടാംഗനയെന്നുറച്ചുടൻ
പുണർന്നു ഗാഢം നൃപമൌലി ശുദ്ധയെ
ക്ഷണം തളർന്നേറെയുറങ്ങിനാൻ, പുലർ-
ന്നുണർന്നെഴുന്നേററു വരുത്തി മന്ത്രിയെ. 23

"മലച്ചിയോടുള്ളൊരു സംഗമത്തിനാൽ
കുലം പിഴച്ചേ"ന്നരചൻ കഥിക്കവേ
സലജ്ജമല്പം തലതാഴ്ത്തിനിന്നു, തൻ-
ഛലപ്രയോഗത്തെയുണർത്തി മന്ത്രിയും. 24

"'മനഃകൃതം താൻ കൃത'മെന്നതില്ലയോ?
മനസ്സിൽ ഞാനോർത്തു മലച്ചിയെന്നുതാൻ;
കനത്ത മാലിന്യമിതൊന്നു വെച്ചിനി-
ജ്ജനങ്ങളെക്കാപ്പതു ഭംഗിയായിടാ." 25

ഇതിപ്രകാരം ദൃഢമായുരച്ചു തൻ-
ക്ഷിതിയ്ക്കൊരംശം വിഭജിച്ചെടുത്തുടൻ
അതിന്റെ നാഥത്വമൊടങ്ങു വാണുപോ-
ലതിന്നു പേരും പുതുതായ് ഭവിച്ചുപോൽ. 26

തനിക്കുതാൻപോന്നവരൊക്കെയീവിധം
തുനിഞ്ഞുകാട്ടുന്നിതു പൌരുഷത്തിനെ;
എനിക്കകപ്പെട്ടൊരു ദോഷശങ്കയിൽ
കനിഞ്ഞു കല്പിക്കണമഗ്നിശുദ്ധിതാൻ". 27

അതീവ ഗംഭീരതകൊണ്ടു സിന്ധുവിൻ-
സതീർത്ഥ്യനാം വിപ്രനിവണ്ണമോതവേ
ക്ഷിതീശനോരോ തടവോർത്തു ചൊല്ലിനാ-
നതീഷലെന്ന്യേ നിരസിച്ചു ഭൂസുരൻ. 28

ഒരിക്കലും വിട്ടൊഴിയാത്ത മൂർത്തിയായ്-
ധരിക്കയാൽ സമ്മതമേകി മന്നവൻ;
വരിക്കയായുള്ള പുലാവു വെട്ടിയി-
ട്ടെരിക്കണം വഹ്നിയെയെന്നുമോതിനാൻ. 29

ആ രാജാവുമകമ്പടിപ്പടകളും,
മന്ത്രീന്ദ്രരും, സത്തമ-
ന്മാരാമാരണരും, കളിച്ചു ശരിയായ്
ചിറമർ മഹീദേവനും
തീരാതുള്ള മഹാത്ഭുതത്തിനിടയാ-
മഗ്നിപ്രവേശോത്സവം
നേരായ് കണ്ടറിവാനനേകജനവും
വന്നെത്തിനാരസ്ഥലേ. 30

— —

ഒടുവിൽ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേ
നോൻ. ബി

ആറാം സർഗ്ഗം

സ്ഫുടകനകമഹാദ്രിപോലെ ദീപ്തി-
ച്ഛടയൊടിതാ വിലസുന്നിതഗ്നികുണ്ഡം,
ഇടയിടയിലൊഴിച്ചിടുന്ന നെയ്യാൽ
ചടചടശബ്ദമൊടേറ്റമുജ്ജ്വലിപ്പൂ. 1

അലകളിളകിടും കടൽക്കു തുല്യം
പല ജനമുണ്ടു തിരക്കിടുന്നു ചുറ്റും;
വിലസിന മണിമണ്ഡപത്തിലൂഴീ-
വലമഥനൻ ഘനമോടു വന്നിരുന്നു. 2

ഉടുവസനമെടുത്തുകുത്തി നന്നായ്
കുടുമമുറുക്കിയൊരെട്ടുചോടു വാങ്ങി
പടുമതി ധരണീസുരൻ കുളഞ്ചാ-
ടിടുവതിന്നുണ്ണികളെന്നപോലൊരുങ്ങി. 3

വിതതതരശിഖാഞ്ചലച്ഛലത്താൽ
ഹുതവഹനൽക്കടജിഹ്വ നീട്ടിടുന്നു;
ഇത! കുതിതുടരുന്നു വിപ്രനയ്യോ!
ചിതയൊടടുത്തിതു—പാഹി ശൈലകന്യേ! 4

അതുപൊഴുതകലത്തുനിന്നൊരാളു-
ണ്ടതുലജവത്തൊടു പാഞ്ഞുവന്നിടുന്നു
പുതുമഴയുടെ മുമ്പിലുള്ള കാറ്റിൻ-
ചതുരതയാലിലപാറിടും കണക്കേ. ൫

“അരുതരുതരുതെ”ന്നരച്ചുട്ടത്ത-
പ്പുരുഷനടൻ ദ്വിജനെപ്പിടിച്ചുനിർത്തി
ബിരുദുടയ കിരീടിതന്നെ മുന്നം
ഗുരുകരുണാനിധി കൃഷ്ണനെന്നപോലെ, 6

സ്ഥിരരസപരിപൂർണ്ണകാവ്യസിന്ധു-
ത്തിരയിലിളാതലമിട്ടുലച്ച വമ്പൻ,
വരകവി ‘മഴമംഗലത്തു’ ഭൂമീ-
സുരവരനാണതു, ദേവദൂതനല്ലാ. 7

ഉടലുറവുനിറഞ്ഞ കൊച്ചുകുന്നിൻ-
കിടയിൽ വിയർപ്പുജലത്തിനാൽ കുളിച്ചും,
ഇടയിടയിടറിക്കിതച്ചുമത്യ-
സ്ഫുടമൊഴിയിത്തരമോതിയാദ്വിജേന്ദ്രൻ:— 8

“അലിവിനുമറിവിന്നുമാണിയാകും
കുലിശധരോപമനായ തമ്പുരാനേ!
കലിയുഗനിലയൊട്ടുമോർത്തിടാതേ
വലിയ പരീക്ഷയിതെന്തു നിശ്ചയിപ്പാൻ? 9

അയനവനു വിധിച്ച കർമ്മമാരും
ശിവ! ശിവ! ചെയ്യുവരാത്തൊരീയുഗത്തിൽ
ശിവമുഖപരിശുദ്ധർ ചാടിയാലും
ജവമൊടു ചുട്ടുപൊടിക്കുമാശ്രയാശൻ. 10

ദുരിതവനദവാഗ്നിസേതുനാഥ-
ന്നരികിലഘം രസമാർന്നു പോയിരുന്നു;

തിരികെ നിലയനത്തിൽ വന്നവാറി-
ച്ചരിതമൊരാളുരചെയ്തു കർണ്ണശല്യം. 11

പൊരിപതറിട്ടുമുള്ളൊട്ടുണ്ടുകൊണ്ട-
ക്കിരിയുടെമട്ടുവിട്ടന്നൊരോട്ടമോടി,
ത്വരിതമിനി മറിഞ്ഞുവീഴ്കിലെന്താ-
ണരിയൊരു ജീവനെ രക്ഷചെയ്തുവല്ലോ. 12

ഭുവനജനനിതൻ കൃപാകടാക്ഷം
ഭവദുരുഭാഗ്യമൊടൊത്തുചേർന്നമൂലം
അവനിസുരവരിഷ്ഠജീവനും, ത്വ-
ദ്ധവളയശസ്സുമിവൻ പിടിച്ചുനിർത്തി. 13

ഇതിലൊരു മറിമായമുള്ളതിപ്പോൾ
മതിതെളിയുംപടി ബോദ്ധ്യമാക്കിടാം ഞാൻ;
ക്ഷിതിചര! മമ മേനി തൊട്ടുകൊണ്ടി-
ട്ടതിരസമോടനലാന്തികത്തിൽ നോക്കു!!"

അരമരചനിളാസുരന്റെ മെയ്യിൽ
കരതളിർ വെച്ചൊരു നോക്കുനോക്കിയപ്പോൾ
സ്മരഹരദയിതേ! പ്രസീദ നാഥേ!
നരപതി കണ്ടൊരു കാഴ്ചയെന്തുരപ്പൂ!! 15

നിരുപമകരുണാമൃതം പൊഴിക്കും
സുരുചിരനൂതനമേഘലേഖപോലെ
അതുലമഗ്രജയാം കിരാതിമാതിൻ
തിരുവുടലാണു തെളിഞ്ഞു കണ്ടതല്ലോ. 16

അനവരതമനങ്ങിടുന്ന തൃക്കൺ-
മുനയിലുറച്ച കൃപാരസത്തിനോടും
ഘനസുഷമയൊടും വിളങ്ങിടുന്നു
ഘനസമയന്നു പെങ്ങളായ ദേവി. 17

ഉദയരവി കരംകൊടുത്ത ദന്ത-
ഛദരുചിയാൽ ജനദൃഷ്ടി മങ്ങിടായ്വാൻ
സദയമതു മിനുക്കി മേവിടുന്നു
മദനസുധാംശു ചൊരിഞ്ഞ വെണ്ണിലാവരൽ. 18

അമരനദി കലങ്ങി മാഴ്കിടുംമാ-
റമരമൊടർജ്ജുനനാത്മഗാണ്ഡിവത്താൽ
സുമശരരിപുവിൻ തലയ്ക്കടിച്ചും-
സ്സ്മയവുമിപ്പൊഴുമേകഭാവമല്ലോ. 19

ചെറുനരനതിബുദ്ധിയെന്നു ഭാവി-
ച്ചുറവഷളാം ക്രിയ ചെയ്വതോർക്കമൂലം
ചെറുതൊരു പരിഹാസഭാവമുണ്ടാ-
നറുനളിനോപമകോമളാനനത്തിൽ. 20

അരിമയൊടടവിടുന്നു വെച്ചുപോററം
ഹരിസമനാം പുരുഷപ്രമാണിതന്നെ
ക്കരികനലിലിടാൻ തുടർന്നമൂലം
പരിഭവവും ചെറുതുള്ളപോലെ തോന്നും. 21

അനലനു തനുശോഭ ശീലമാകും
ദിനമണിയെന്നിഹ തോന്നിടുംവിധത്തിൽ

ജനനിയുടെയടുത്തു രത്നഭാസ്സാൽ-
കനകവിമാനമൊരുക്കിവെച്ചിരിപ്പൂ. 22

അനഘതനുവിലാസദർശനത്താൽ
ജനപതിതാൻ പുളകാവൃതാംഗനായി,
ഘനമൊടു ഗിരിപുത്രി വിട്ട തൃക്കൺ-
മുനകൾ തറച്ചതുമൂലമായിരിക്കാം. 23

കിടുകിടെയുലകിട്ടുവെച്ച ഭൂപൻ
കുടുകുടെ വാർത്തിതു ഹർഷബാഷ്പപൂരം;
കെടുമതിവഴിയായെരിച്ച ചെന്തീ
കെടുവതിനായ് ചൊരിയുന്ന വെള്ളമാവാം. 24

"ഭഗവതി! ഭവഭാഗധേയസത്തേ!
ജഗദുദയസ്ഥിതിനാശഹേതുഭൂതേ!
നഗപതിതനയേ! കടാക്ഷവീക്ഷാ-
നിഗളമിവങ്കലണച്ചു കെട്ടിയാലും.

തിരുവുടലനുവാസരം സമീക്ഷി-
ച്ചുരുസുഖമാണ്ടെഴുമിദ്വിജോത്തമങ്കൽ
പുരുതരമപരാധമാചരിച്ച-
നരുതരുതായതുകൊണ്ടു കോപമേതും. 26

നിരവധിയുഗമുഗ്രമാം തപസ്സാൽ
തിരയുമൃഷിക്കുമലഭ്യമാം പദാർത്ഥം
പുരഹരപരിലാളിതം ലഭിപ്പാൻ
തരമിവനേകിയ തെററു നന്മമെയ്യൂ.

ക.ന്ന ചിറ്റൂർ വാസുദേവൻനമ്പൂതിരിപ്പാട്

പരവുമപരവും നിറഞ്ഞ മായേ!
പരമശിവേ! പരമാർത്ഥബൃഹച്ചിദ്രൂപേ!
പരമിവനമിവന്റെ സന്തതിക്കും
പരമസുഖം പരദൈവമാകണം നീ”. 28

ഇതുവിധമവനീശനോതിയപ്പോൾ
പുതുചിരിയാലതു ബോദ്ധ്യമെന്നു കാട്ടി
കുതുകമൊടഥ ഭക്തരിൽ കടാക്ഷാ-
മൃതു ചിതറിപ്പരമേശി പോയ് മറഞ്ഞു. 29

ഈശൻതൻനാഥയെക്കണ്ടിതരതരുണിയെ-
ന്നോർത്തു ഭർത്താവിലാർന്നോ-
രാശങ്കാമൂലമഞ്ചാംപുരയിലധിവസി-
പ്പിച്ചിതന്തർജ്ജനത്തെ;
ആശയെല്ലാർക്കും ഫലത്തെസ്സദയമരുളിടും
പാർവ്വതീദേവിതന്നെ-
ബ്ഭൂശക്രൻ ഭൂരിശക്തിത്തികവൊടു കുടിവെ-
ച്ചീടിനാൻ സ്വാലയത്തിൽ. 30

ഒട്ടുവിൽ കുഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻ ബി. ഏ.
